

faktum

om pension og samfund

Nr. 23 = August 2005

Vi lever længere end vi regner med

Både mænd og kvinder tæt på pensionsalderen tager fejl, når de skal vurdere, hvor langt et pensionistliv de står overfor. Alligevel ønsker mange at få hele deres pensionsopsparing til rådighed så hurtigt som muligt.

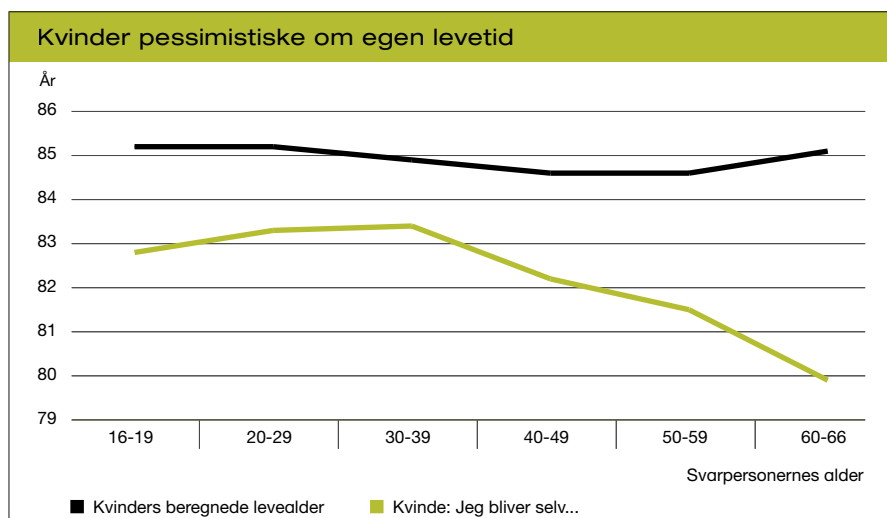
»Hvor gammel tror du selv, du bliver?«

Dette enkle spørgsmål har en række danskere svaret på for nylig, og resultatet er klart: I gennemsnit skyder kvinderne i alle aldre for lavt, mens yngre mænd er fulde af tiltro til, at de overlever alle andre. Ældre mænd derimod undervurderer ligesom kvinderne deres levetid.

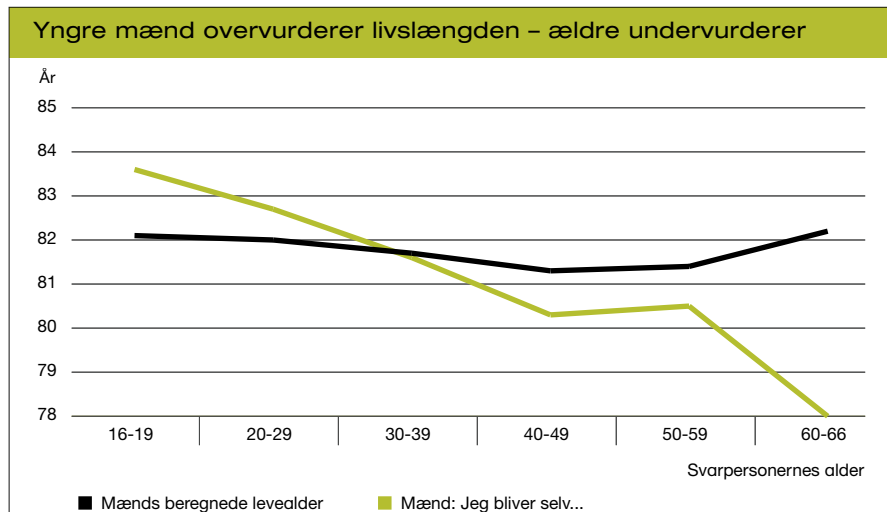
Det er analysefirmaet Wilke A/S, der for ATP i uge 31 har spurgt 1.005 repræsentativt udvalgte 15-66-årige danskere om deres forventninger til levealder og pensionsforhold.

Svarene er sammenholdt med ATP's prognose for, hvor længe danskerne har udsigt til at leve. Prognosen bygger på 2005-tal fra Danmarks Statistik.

Rent faktisk – og måske lidt overraskende – har alle kvinder i de erhvervsaktive generationer i gennemsnit udsigt til

Kilde: Danmarks Statistik, egne beregninger og Wilke A/S.

Kilde: Danmarks Statistik, egne beregninger og Wilke A/S.

- at blive omkring 85 år gamle. Men det tror de ikke om sig selv. I gennemsnit skyder danske kvinder godt toethalvt år for lavt, når de skal byde på, hvor gamle de bliver. I alderen fra 15 til 49 år fejlvurderer kvinderne deres restlevetid med halvandet til toethalvt år. De 50-59-årige gætter over tre år for lavt, mens de 60-66-årige skyder hele 5,3 år for lavt.

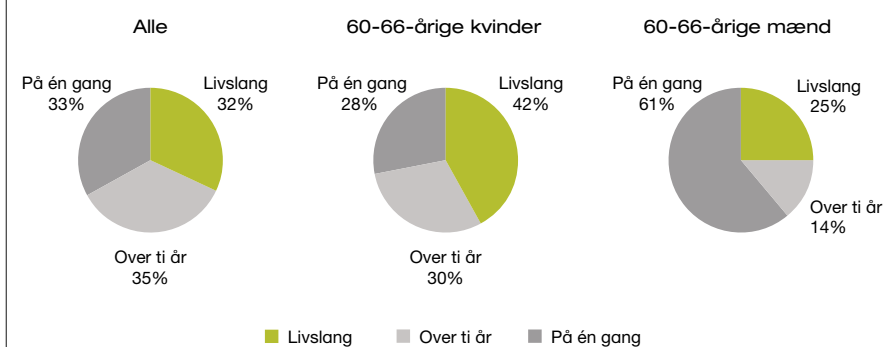
Mens alle kvinder skyder for lavt, så forholder det sig anderledes for mændene. De yngste mænd – dem mellem 15 og 29 år – mener selv, at de bliver omkring 83 år gamle, men ifølge prognosen vil de i gennemsnit forlade verden som 82-årige.

Men allerede fra 30-års alderen bliver mænd mere pessimistiske, end der er grund til. De 40-59-årige skyder ca. ét år for lavt i forhold til prognosen, mens mænd mellem 60 og 66 år forventer at dø over fire år tidligere, end de rent fak-

Den beregnede levetid

Den forventede levealder i denne udgave af nyhedsbrevet faktum bygger videre på tal fra Danmarks Statistik. Denne prognose er forsigtig og afdæmpet i forventninger til stigende fremtidige restlevetider. ATP fremlagde i sidste nummer af faktum en prognose - beregnet på tal fra professor Niels Haldrup. Den viste, at danskerne kan forvente at leve flere år end hidtil antaget. Læs mere i nyhedsbrevet faktum nr. 22 på www.atp.dk/faktum

Sådan ønsker vi pensionen udbetalt

Note: Fordelingen i den del af befolkningen, der har en holdning til spørgsmålet. Kilde: Wilke A/S.

tisk har udsigt til: De tror, at de må forlade denne verden som 78-årige, men ifølge ATP's prognose når den gennemsnitlige 60-66-årige at holde 82-års fødselsdag.

ATP's matematiske direktør Chresten Dengsøe mener, at undersøgelsens resultat er 'urovækkende'.

»Noget tyder på, at vi endnu ikke har indrettet os på, at levealderen stiger kraftigt i disse år. Det kan have store konsekvenser, når mennesker tæt på pensionsalderen undervurderer restlevetiden. Jo mere de skyder galt, jo sværere kan det blive at få pensionen til at strække. Problemet er selvfølgelig ekstra voldsomt, hvis en stor del af ens pensionsopsparing bliver udbetalt med det samme eller i rater over nogle få år. Og det er netop, hvad undersøgelsen også viser, at mange ønsker,« siger Chresten Dengsøe.

Vi vil have pensionen hurtigt

I undersøgelsen er danskerne blevet

spurgt om, hvordan de foretrækker at få en eventuel pension udbetalt – 'på én gang', 'i rater over en ti-års periode' eller 'som livslang pension'.

»Vi undervurderer vores levetid, vi ønsker opsparingen udbetalt tidligt efter, at vi er pensioneret, og kun et mindretal blandt os mener, at vi sparer nok op. Konsekvensen kan blive, at kommende pensionister opbruger deres pensionsopsparing, selvom de fortsat har mange år at leve i.«

**Chresten Dengsøe,
Matematisk direktør, ATP**

Det viser sig, at befolkningen som helhed deler sig i tre næsten lige store grupper: Præcis hver tredje af de spurgte ønsker pengene her og nu, lidt flere foretrækker en ti-årig udbetaling, mens lige knap en tredjedel vælger livslang pension. ►

- Blandt de 60-66-årige ser billedet anderledes ud. Hos kvinderne er der en tendens til at tage højde for, at pensionistlivet kan blive mere end ti år langt: Hele 42 pct. ønsker at få pensionen spredt ud over resten af livet.

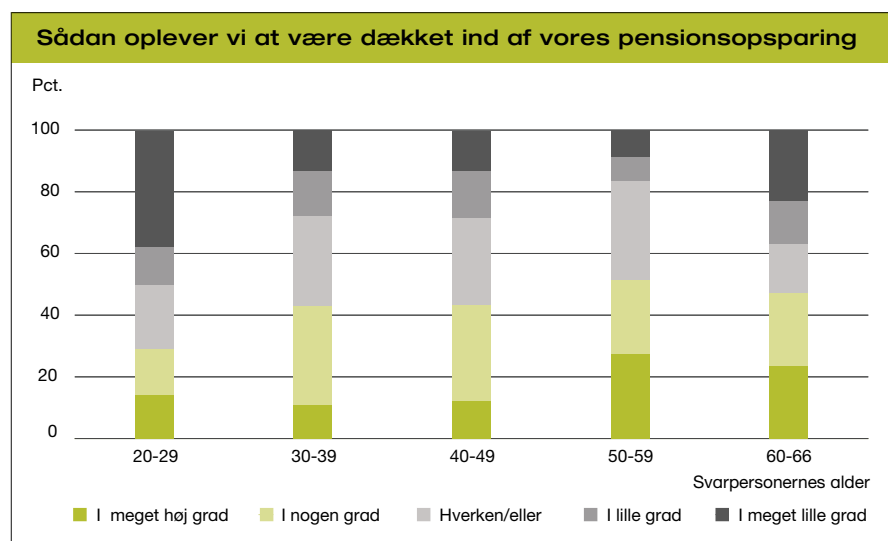
Modsat forholder det sig blandt de 60-66-årige mænd: Til trods for at ATP's prognose viser, at mænd i denne aldersgruppe gennemsnitligt lever 16 år efter det fyldte 65. år, så ønsker hele 61 pct. at få hele pensionsopsparingen i hånden den dag, de bliver pensionerede. Kun 25 pct. foretrækker en livslang pension.

Vi tror ikke, vi sparer nok op

I undersøgelsen er der også spurgt til, i hvilken grad man mener, man selv sparer nok op til pensionistlivet.

Det viser sig, at kun et mindretal mener, at de sparer nok op til pensionen – det gælder i stort set alle aldersgrupper.

For eksempel mener kun hver tiende 30-39-årige, at de 'i meget høj grad' sparer nok op. I samme gruppe mener godt tre

Kilde: Analyse foretaget af Wilke A/S blandt 1.005 repræsentativt udvalgte 15-66-årige i perioden 1.-7. august 2005.

ud af ti, at han eller hun 'i nogen grad' sparer nok op, mens hele seks ud af ti enten mangler overblik eller vurderer, at de sparer alt for lidt op.

Kun blandt 50-59-årige mener et lille flertal, at de 'i nogen grad' eller 'i meget høj grad' sparer nok op til den kommende tid som pensionist.

»Undersøgelsen tyder på, at der eksisterer en uheldig cocktail: Vi undervurderer vores levetid, vi ønsker opsparingen udbetalt tidligt efter, at vi er pensioneret, og kun et mindretal blandt os mener, at vi sparer nok op. Konsekvensen kan blive, at kommende pensionister opbruger deres pensionsopsparing, selvom de fortsat har mange år at leve i,« siger Christen Dengsøe.